

VODIČ ZA UČENIKE

KROZ

**EKSPERIMENTALNO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH
POSTIGNUĆA UČENIKA OSMIH RAZREDA OSNOVNIH ŠKOLA**

ŠKOLSKA GODINA 2006./2007.

Uredio:

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Nositelji projekta:

***Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar***

Autori ispita:**Ispit iz Hrvatskoga jezika**

Prof. dr. sc. KAROL VISINKO, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za kroatistiku

Prof. dr. sc. ZRINKA JELASKA, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za kroatistiku

Mr. sc. LUCIJA PULJAK, OŠ Pučišća, Brač

MARINA ČUBRIĆ, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija, Zagreb

IVERKA KRAŠEVAC, prof., OŠ A. Harambašića, Zagreb

MARINA MARIJAČIĆ, prof., OŠ Smiljevac, Zadar

ANĐELKA RIHTARIĆ, prof., I. OŠ Varaždin, Varaždin

MARINA SABOLOVIĆ, prof., I. OŠ Luka, Sesvete

DIVNA ŠUŠIĆ, prof., OŠ Mejaši, Split

Ispit iz Matematike

Prof. dr. sc. SANJA VAROŠANEC, Prirodoslovno-matematički fakultet - Matematički odjel, Sveučilište u Zagrebu

Prof. dr. sc. ZVONIMIR ŠIKIĆ, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Sveučilište u Zagrebu

Doc. dr. sc. ŽELJKA MILIN ŠIPUŠ, Prirodoslovno-matematički fakultet - Matematički odjel, Sveučilište u Zagrebu

Mr. sc. LUCIJA PULJAK, OŠ Pučišća, Brač

BRANKO GOLEŠ, prof., OŠ Dugo Selo, Dugo Selo

LJILJANA KLINGER, prof., OŠ Dr. Ante Starčevića, Zagreb

PETAR MLADINIĆ, prof., V. gimnazija, Zagreb

MATE PRNJAK, prof., II osnovna škola, Knin

MARIJA RAKO, prof., OŠ Otok, Zagreb

ALEKSANDRA-MARIA VUKOVIĆ, prof., OŠ Gornji Mihaljevac, Čakovec

Što je eksperimentalno vrjednovanje?

- *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* tijekom ove školske godine prvi puta provodi vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika osnovnih škola u Republici Hrvatskoj. Ovo je eksperimentalno vanjsko vrjednovanje i usmjereno je na utvrđivanje znanja i vještina učenika osmih razreda iz nastavnih predmeta Hrvatskoga jezika i Matematike.
- Cilj je ispitati primjenjivost predviđenoga modela ispitivanja znanja u osnovnim školama te napraviti smjernice za razvoj cjelokupnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovanja.
- Eksperimentalno vanjsko vrjednovanje početak je praćenja kvalitete i sustavnoga unapređenja obrazovanja u našim osnovnim školama.

Kada se eksperimentalno vanjsko vrjednovanje planira provesti?

- Eksperimentalno vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća iz Hrvatskog jezika i Matematike, provest će se 18. i 19. travnja 2007. godine.
- Ispit iz Hrvatskoga jezika bit će 18. travnja s početkom u 8 sati i 30 minuta.
- Ispit iz Matematike bit će 19. travnja s početkom u 8 sati i 30 minuta.

Tko sve sudjeluje u ispitivanju?

- Sve osnovne škole u Republici Hrvatskoj uključene su u ovo vrjednovanje.
- Iz tvoje su škole slučajno odabrani učenici koji će sudjelovati u ispitivanju.
- Broj odabranih učenika ovisan je o veličini škole i županije kojoj škola pripada.

Gdje se i kako provode ispiti?

- Ispiti će se provoditi istovremeno u svim osnovnim školama u Hrvatskoj, na isti način i u vrlo sličnim uvjetima.
- Ispite pišeš u svojoj školi u jednoj od školskih učionica (ispitnoj prostoriji) posebno pripremljenoj za ovo ispitivanje.
- Oba su ispita pisana.
- Kroz cjelokupno ispitivanje vodit će te dežurni učitelji – voditelji ispitivanja. Svi sudionici ispita trebaju se pridržavati uputa.
- Ispiti su osobni i povjerljivi, a zaštićeni su posebnom zapor-
kom.

Čemu služe rezultati ispitivanja?

- Rezultati ispita služe za utvrđivanje razine obrazovnih postignuća učenika na završetku osnovne škole. Na osnovi njihovih rezultata napraviti će se preporuke za poboljšanje nastave i nastavnog plana i programa.
- Rezultati ovoga eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja iskazivat će se na razini države, pojedinih županija i nekih zajedničkih svojstava škola. Ne će se koristiti za međusobnu usporedbu učenika niti škola po postignutome uspjehu.

Kakvi su ispiti pripremljeni?

- Ispitima se provjerava u kojoj su mjeri učenici osmih razreda usvojili znanja i vještine predviđene Nastavnim planom i programom za osnovne škole iz predmeta Hrvatski jezik i Matematika.
- Ispitne zadatke pripremili su stručnjaci s nastavničkih fakulteta, te učitelji i nastavnici praktičari.
- Više informacija o obliku i sadržaju ispita pronaći ćeš u nastavku ovoga vodiča.

Sve dodatne informacije o eksperimentalnome ispitivanju obrazovnih postignuća iz Hrvatskog jezika i Matematike i primjere zadataka pojedinih ispita možeš naći na mrežnim stranicama www.ncvvo.hr Više informacija o sadržaju samih ispita možeš dobiti i od učitelja Hrvatskoga jezika i Matematike.

Koja su pravila ponašanja na ispitu?

- Pravila ponašanja su nužna da bi se izjednačili uvjeti ispitivanja za sve učenike. Svi učenici trebaju neometano pisati ispite kako bi ispitivanje bilo provedeno prema planiranoj metodologiji.
- Nije dopušteno kašnjenje na ispit ili nedopušteno udaljavanje s ispita.
- Ispite rješavaš tako da svoje odgovore upisuješ na predviđena mjesta. Pozorno slušaj upute voditelja ispitivanja i pozorno čitaj upute napisane na ispitu.
- Tijekom ispita ne smiješ prepisivati, došaptavati se, koristiti nedopušteni pribor, prikazivati tuđi rad kao svoj ili se lažno predstavljati.
- Niti jedan dio ispitnoga materijala ne smiješ kidati, gužvati ili uništavati te ga otuđiti.
- Tijekom ispita ne smiješ bučno reagirati i komentirati te javno raspravljati s voditeljima ispitivanja.
- U slučaju kršenja pravila voditelj ispitivanja će te udaljiti s ispitivanja i poslati ravnatelju na razgovor. U takvome slučaju, tvoj će se izostanak s ispitivanja voditi kao neopravdani izostanak s nastave.
- Ako tijekom ispitivanja imaš neka pitanja vezana uz ispit ili tijekom ispitivanja, slobodno digni ruku i voditelj će doći do tebe.

- Ako imaš neke prigovore na način i tijek ispitivanja, možeš ih nakon ispitivanja priopćiti ravnatelju.
- Trebaš li tijekom ispitivanja napustiti učionicu zbog fizioloških potreba, digni ruku i priopći to voditelju ispitivanja. Jedan od voditelja ispitivanja će te otpratiti i dopratiti natrag u učionicu.

Ispit iz Hrvatskoga jezika

Koje se gradivo ispituje?

Ispitom iz Hrvatskoga jezika provjeravaju se znanja i jezične vještine usvojene tijekom cjelokupnoga dosadašnjega osnovnoškolskoga obrazovanja. U testu će se naći nastavni sadržaji obuhvaćeni Nastavnim planom i programom Hrvatskoga jezika od 1. do 7. razreda te dijelovi sadržaja 8. razreda.

Koliko ispitivanje traje?

Ispitivanje iz Hrvatskoga jezika traje **92 minute** bez stanki između pojedinih dijelova. Organizacija ispitivanja predviđa nakon drugog dijela ispita stanku od **15 minuta**, čime ukupno trajanje ispitivanja iznosi **107 minuta**.

Od čega se ispit sastoji?

Ispit se sastoji se od četiriju dijelova:

- I. dio – čitanje i razumijevanje književnoga teksta (15 minuta),
- II. dio – pisanje sastavka (35 minuta),
- III. dio – jezični zadatci (35 minuta),
- IV. dio – slušanje s razumijevanjem (7 minuta)

Prvi dio ispita:

Opis:

U prvome dijelu ispita treba pročitati književni tekst i odgovoriti na desetak pitanja. Tekst je cjelovit, prozni, dugačak do najviše jedne stranice, primjeren vašoj dobi. Pitanja su postavljena u obliku višestrukog izbora, nadopunjavanja, sređivanja ili odgovora u obliku punih rečenica.

Od tebe se očekuje:

- da pažljivo i s razumijevanjem pročitaš tekst
- da se usredotočiš na njegov sadržaj, jezične elemente i formu
- da odgovoriš na pitanja vezana uz temu teksta, tijek radnje, karakterizaciju likova te razumijevanje značenja riječi i njihova suodnosa u kontekstu
- da u nekim zadacima iskažeš sposobnost i vještinu pisanoga izražavanja

Drugi dio ispita:

Opis:

U ovom dijelu ispita tvoj je zadatak pismeno jezično izražavanje. Zadatak može biti prepričavanje, izvješćivanje, opisivanje i raspravljanje o određenoj temi. Tako, primjerice, zadatak može biti stvaralački prepričati, u obliku pismenoga sastavka, neku zadanu priču. Sastavak, koji ćeš pisati, treba biti dug od pola do jedne stranice.

Od tebe se očekuje:

- da pišeš o zadanoj temi
- da sastavak ima kompoziciju
- da koristiš bogat rječnik i paziš na stil pisanja
- da imaš ispravnu strukturu rečenica i da su rečenice međusobno povezane
- da sastavak bude originalan i u skladu sa zadatkom
- da pisanje bude gramatički i pravopisno točno
- da sastavak bude uredan, čitljiv i da ima razvidne dijelovi

Treći dio ispita:

Opis:

U ovome se dijelu ispituju tvoja jezična znanja, sposobnosti i vještine iz područja slovnice, pravopisa i rječnika. Provjerava se usvojenost jezičnih znanja i njihova primjena. Predviđa se 35 zadataka otvorenoga i zatvorenoga tipa i to: zadatci višestrukoga izbora, zadatci povezivanja i sređivanja, zadatci dopunjavanja i zadatci kratkih odgovora.

Četvrti dio ispita:

Opis:

Ovaj će dio ispita biti na nosaču zvuka (CD-u). Slušaš kratki neknjiževni tekst s nosača zvuka. Nakon slušanja trebaš riješiti 10 zadataka višestrukoga izbora. Zadatci se odnose na razumijevanje i povezivanje podataka iz odslušanoga teksta.

Od tebe se očekuje:

- usredotočenost na slušani tekst
- razumijevanje odslušanoga teksta
- pamćenje pojedinosti iz odslušanoga teksta

Kako se vrjednuje uradak u testu?

Vrjednuju se točni odgovori na pojedine zadatke. Zadatci donose različit broj bodova ovisno o njihovoj složenosti, težini i broju sastavnica. Netočni odgovori ne donose negativne bodove. U drugom dijelu testa (pisanje sastavka) vrjednuju se sve one sastavnice pisanoga teksta koje se vrjednuju i u redovnoj nastavi.

Koji je pribor potreban?

Ispit rješavaš koristeći pribor za pisanje i brisanje. Možeš koristiti grafitnu (običnu) olovku ili plavu ili crnu kemijsku olovku.

Ispit iz Matematike

Koje se gradivo ispituje?

Ispitom iz Matematike provjerava se većina znanja i vještina usvojenih tijekom cjelokupnoga dosadašnjega osnovnoškolskoga obrazovanja. U ispitu će se naći nastavni sadržaji obuhvaćeni Nastavnim planom i programom Matematike od 1. do 7. razreda, osim sljedećih tema za sedmi razred: *Prikazivanje i analiza podataka, Vjerojatnost slučajnoga događaja*. Iz gradiva osmoga razreda bit će obuhvaćene ove teme: *Kvadriranje racionalnih brojeva, Kvadriranje umnoška i količnika, Kvadrat zbroja i razlike, Razlika kvadrata, Potencije s bazom 10, Drugi korijen, Računanje s korijenima, Pitagorin poučak, Primjena Pitagorina poučka na kvadrat i pravokutnik, Primjena Pitagorina poučka na jednakostranični i jednakokrtačni trokut, Primjena Pitagorina poučka na romb i trapez*.

Koliko ispitivanje traje?

Ispit iz Matematike čini jednu cjelinu, a trajanje ispita iznosi **60 minuta** bez prekida.

Od čega se ispit sastoji?

Ispit iz Matematike je sadržajno podijeljen na tri područja: aritmetika, algebra i geometrija. Udio ovih sadržaja u strukturi ispita je približno:

- aritmetika 35%
- algebra 25%
- geometrija 40%

Ispit sadrži tri vrste zadataka:

- zadatke višestrukoga izbora

U zadatcima višestrukoga izbora ponuđena su četiri moguća odgovora od kojih učenik bira jedan ispravan. Ispit sadrži 6-10 zadataka toga tipa.

- zadatke kratkih odgovora

Zadatci kratkih odgovora za rješavanje zahtijevaju nekoliko povezanih koraka. Ako je naznačeno da se očekuje prikaz postupka, tada ga treba i prikazati (jer se i postupak boduje). Ispit sadrži 8-12 zadataka toga tipa.

- zadatke kratkih odgovora s potpitanjima

Među zadatcima kratkih odgovora mogu se pojaviti i zadatci s potpitanjima koja se odnose na istu problemsku situaciju opisanu u uvodnome dijelu zadatka. Ispit sadrži 1-3 zadatka toga tipa

Kako se vrjednuje uradak u testu?

Vrjednuju se točni odgovori kod zadataka višestrukoga izbora ili zadataka kratkih odgovora s jednostavnim i izravnim rješenjima (bez napomene za postupkom). Kod zadataka koji zahtijevaju postupak, boduje se osim točnoga rješenja i postupak. Zadatci donose različit broj bodova ovisno o njihovoj složenosti, težini i broju sastavnica. Netočni odgovori ne donose negativne bodove.

Koji je pribor potreban?

- Ispit rješavaš koristeći pribor za pisanje i brisanje. Možeš koristiti grafitnu (običnu) olovku ili plavu ili crnu kemijsku olovku.
- Za rješavanje ispita treba ponijeti i geometrijski pribor koji sadrži: šestar, kutomjer, dva trokuta ili trokut i ravnalo.
- Dozvoljena je uporaba džepnoga računala koje omogućava izvođenje osnovnih računskih operacija (+, -, ·, :) i korjenovanja.
- Prilikom ispita na posebnom češ papiru dobiti osnovne formule za opseg i površinu nekih planimetrijskih likova, približnu vrijednost brojeva π , $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$ na dvije decimale, te neke matematičke simbole.

Nakladnik
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Za nakladnika
Goran Sirovatka,
ravnatelj *Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*